

PRIM'AWLA TAL-QORTI CIVILI

IMHALLEF

S.T.O. NOEL V. ARRIGO LL.D. - PRESIDENT

Seduta ta' nhar il-Gimgha, 25 ta' Jannar, 2002

Numru 123

Citaz. numru: 2620/96 M1 NA

**Antonia Bonanno u Vince
Bonanno**

vs

Saviour Borg

Il-Qorti,

Rat ic-citazzjoni pprezentata mill-atturi fis-27 ta' Awissu 1996
fejn ippremettew:

"Illi l-konvenut beda jibni bla permess mill-awtoritajiet kompetenti, hajt divizorju bejn l-ghalqa maghrufa bhala "Ta' Bellu", limiti tas-Siggiewi u l-ghalqa ta' l-atturi fl-istess kontrada li minnha l-atturi għandhom access ta' passagg kif

kostitwit b'kuntratt pubbliku tat-tnejn (2) ta' Mejju, elf disa' mijā u tnejn u tletin (1932) pubblikat minn Nutar Salvatore Borg li jinsab anness fl-atti tal-proceduri tal-Mandat ta' Inibizzjoni No. 3768/96;

Illi bl-istess xogholijiet il-konvenut b'kanal li haffer b'mod abusiv, ostakola dan id-dritt ta' passagg ta' l-atturi u li kieku baqa' sejjer b'dawn ix-xogholijiet il-konvenut kien jagħlaq kompletament dan il-passagg imsemmi;

Illi l-atturi talbu lil din l-Onorabbi Qorti l-hrug ta' Mandat ta' Inibizzjoni, fl-Attu tal-Mandat ta' Inibizzjoni No. 3768/96 fejn l-istess Qorti wara li ezaminat il-fatti w id-dokumenti qablet li jidher li "hemm qbil li r-rikorrenti (atturi) għandhom il-jedd minnu vantat" u laqghet it-talba ghall-hrug ta' dan il-Mandat ta' Inibizzjoni;

TALBU li din il-Qorti:

1. tikkonferma u tawtorizza u tissana dawn id-drittijiet kif milqugha minn dina l-Qorti fl-14 ta' Awissu 1996 wara l-Mandat ta' Inibizzjoni Numru 3768/96 fl-ismijiet: "Antonia Bonanno u Vince Bonanno vs Saviour Borg";

Bl-ispejjes kontra l-konvenut inkluz dawk tal-Mandat ta' Inibizzjoni Numru 3768/96 u li bil-prezenti jibqa' ghas-subizzjoni."

Rat id-dikjarazzjoni guramentata tagħhom u l-lista tax-xhieda.

Rat in-Nota ta' l-Eccezzjonijiet tal-konvenut tad-9 ta' Mejju 1997 fejn eccepixxa:

"Illi m'hemmx lok li din l-Onorabbi Qorti tikkonferma l-Mandat ta' Inibizzjoni Numru 3768/96 fl-ismijiet "Antonia Bonanno u Vince Bonanno vs Saviour Borg" peress li d-dritt ta' passagg bir-rigel fuq l-ghalqa in kwistjoni ma huwa bl-ebda mod ostakolat mill-eccipjenti;

Salvi eccezzjonijiet ohra."

Rat id-dikjarazzjoni guramentata tieghu w il-lista tax-xhieda.

Ikkunsidrat:-

Illi s-sentenza li jehtieg li tinghata minn din il-Qorti mhijiex dik finali fuq il-meritu izda wahda parzjali dwar diversi punti ta' dritt li gew provokati b'rikors tal-konvenut tal-5 ta' Frar 2001 fejn huwa talab li jigi awtorizzat jipprezenta Nota ta' I-Eccezzjonijiet Ulterjuri fejn eccepixxa ulterjorment:

"Illi t-talba attrici hija nfondata fil-fatt u fid-dritt u għandha tigi michuda bl-ispejjez peress illi l-kawza odjerna ma gietx ipprezentata ai termini ta' I-Artikolu 843, li gie rez applikabbli għal mandati ta' inibizzjoni bl-Artikolu 875 tal-Kapitolu 12 u għalhekk il-mandat ta' inibizzjoni in kwistjoni numru 3768/96 fl-ismijiet "Antonia Bonanno et vs Saviour Borg" m'ghandux aktar effett."

Effetivament li jrid jigi l-ewwel deciz f'din is-sentenza huwa jekk il-konvenut għandux ikun awtorizzat a bazi tal-provvedimenti tal-ligi fil-materja jipprezenta dawn l-I-Eccezzjonijiet ulterjuri u dana qabel ma jigi ezaminat il-meritu ta' l-istess eccezzjonijiet u dana minkejja illi sew fit-trattazzjoni orali li saret mill-abbli difensuri fis-seduta tad-9 ta' Lulju 2001 u sew fin-noti ta' sottomissjonijiet minnhom ipprezentati rispettivament fit-30 ta' Awissu u 16 ta' Ottubru 2001 dawn il-

punti gew ittrattati b'invers. Jinghad ukoll li l-atturi kienu ghamlu risposta ghar-rikors promotur tal-5 ta' Frar 2001 fis-17 ta' Mejju 2001.

Ikkunsidrat:-

Illi l-Artikoli tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili li jittrattaw l-ewwel punt tal-kwistjoni odjerna huma l-Artikoli 728 (1) u (2) u 732 (1) li jipprovdu rispettivament.

L-Artikolu 728 jipprovdi illi:-

"**(1)** *Bla hsara għad-disposizzjonijiet ta' l-Artikolu 731, fil-kawzi li jsiru b'citazzjoni jew b'rikors, l-eccezzjonijiet kollha sew jekk dilatorji jew dwar il-meritu għandhom jingħataw fin-nota ta' eccezzjonijiet jew fir-risposta skond il-kaz. Dawk l-eccezzjonijiet li jolqtu l-meritu għandhom jingħataw bla hsara ta' dawn l-eccezzjonijiet dilatorji."*

"**(2)** *Ebda eccezzjoni ohra ma tista' tingħata f'waqt iehor tal-kawza; b'dan li l-Qorti tista' meta jsirilha rikors mill-konvenut jew appellanti tippermetti li jingħataw iktar eccezzjonijiet, jekk din tkun sodisfatta li hemm ragunijiet*

validi l-ghaliex ma jkunux inghataw fin-nota ta' l-eccezzjonijiet jew fir-risposta."

L-Artikolu 732 (1) jipprovdi illi:-

"Bla hsara dejjem għad-disposizzjonijiet ta' l-istess Kodici dwar il-provi, l-eccezzjonijiet perentorji jistgħu jingħataw ukoll fil-Qorti fil-grad ta' Appell ghalkemm ma jkunux gew mogħtija fil-Qorti ta' l-ewwel grad."

Fil-fehma tal-Qorti l-eccezzjoni li qed tintalab li tittressaq mhijiex wahda dilatorja w anqas m'hi wahda fuq il-meritu izda hija eccezzjoni perentorja u għalhekk tista' tingħata fi kwalunkwe perjodu tal-kawza u għandha tkun ammissibbli.

Ikkunsidrat:-

Illi l-konvenut jibbaza s-sottomissjoni tieghu principalment fuq l-Artikolu 843 (1) tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta li, kif gustament jissottometti, huwa rez applikabbili ghall-Mandati ta' Inibizzjoni bl-Artikolu 875 ta' l-istess Kodici. Jiswa li dan l-Artikolu 843 (1) ukoll jigi kkwotat:

L-Artikolu 843 (1) jipprovdi illi:

“843. (1) Ir-rikorrent għandu jagħmel il-kawza ghall-jedd fil-mandal fi zmien sitt ijiem mill-kunsinna ta’ l-avviz ta’ l-esekuzzjoni tal-mandal lir-rikorrent jew lill-avukat jew prokurator legali li l-firma tiegħu tkun tidher fuq ir-rikors ghall-hrug tal-mandal jew fi zmien tnax il-jum wara l-hrug tal-mandal, skond liema data tigi qabel.”

Ma jidhirx li huwa kkontestat illi l-kawza fil-fatt giet ipprezentata fit-termini stipulati fl-istess Artikolu. Il-kontestazzjoni tal-konvenut pero' hija li l-kawza ma gietx ipprezentata ghall-konferma tal-jedd pretiz innifsu izda biss ghall-konferma tal-Mandat ta' Inibizzjoni. Jissottometti ulterjorment illi dan mhuwiex, anke skond gurisprudenza ricenti tal-Qorti ta' l-Appell, dak li huwa rikjest mil-ligi li trid li l-kawza proposta tkun intiza biex jigi deciz il-meritu tal-vertenza u mhux li mandat kawtelatorju jigi kkonvertit f'wieħed permanenti u dana mingħajr ma jigi finalment determinat il-jedd kontestat. Il-Qorti taqbel ma' dan l-insenjament u taqbel li hekk għandu jkun peress illi drittijiet pretizi ma jistgħux jibqghu sospizi u protetti permanentement b'mizura li hija

intiza guridikament biss bhala wahda temporanja. Hemm pero' principju iehor li huwa daqstant legalment validu u li huwa wkoll rikonoxxut mill-gurisprudenza tagħna li huwa li, sa fejn huwa possibbli, għandu jsir kull tentativ biex l-atti jigu salvati u mhux dikjarati nulli.

Ezami mhux biss tal-premessi citattivi u tad-dikjarazzjoni guramentata izda wkoll tal-mod kif hija formolata t-talba attrici jwasslu lill-Qorti ghall-konkluzzjoni illi tista' oggettivament tinterpretar din it-talba bhala wahda ghall-konferma ta' dritt ta' passagg li huwa l-meritu tal-kontestazzjoni u mhux biss bhala talba semplicement ghall-konferma tal-Mandat ta' Inibizzjoni. Din l-interpretazzjoni tal-Qorti takkwista aktar gustifikazzjoni mill-ezami tal-provi prodotti li huma kollha immirati ghall-konferma tad-dritt sostantiv u mhux ghall-konferma biss tal-mizura procedurali temporanja. L-eccezzjoni ulterjuri tal-konvenut għalhekk, minkejja li legalment korrettament proponibbli, hija michuda mingħajr ma l-Qorti għandha ghafnejn tezamina ulterjorment l-Artikoli 789 u 790 tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta msemmija mill-istess partijiet.

In vista ta' din id-decizjoni parzjali l-Qorti dehrilha illi ma kellhiex tipprovdi dwar l-ispejjes f'dan l-istadju li jibqghu riservati ghall-gudizzju finali.

Deputat Registratur

rf.